

Πανελλήνιες Εξετάσεις Ημερήσιων – Εσπερινών Επαγγελματικών Λυκείων
 Εξεταζόμενο Μάθημα: ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ (ΑΛΓΕΒΡΑ) ΕΠΑΛ
 Ημερομηνία: Σάββατο 1 Ιουνίου 2024
 Ενδεικτικές Απαντήσεις Θεμάτων

ΘΕΜΑ Α

A1. Απόδειξη Σχολικού Σελ. 31

A2. α. Ορισμός συχνότητας v_i Σχολικό Σελ. 65

β. Τύπος Σχολικού Σελ. 87

A3. α. ΛΑΘΟΣ **β.** ΛΑΘΟΣ **γ.** ΣΩΣΤΟ **δ.** ΣΩΣΤΟ

ΘΕΜΑ Β

B1. Για την συνάρτηση $f(x) = \frac{1}{3}x^3 - 3x^2 + 5x + \frac{1}{3}$, $x \in \mathbb{R}$ έχουμε ότι:

$$f'(x) = \left(\frac{1}{3}x^3 - 3x^2 + 5x + \frac{1}{3}\right)' = \frac{1}{3} \cdot 3x^2 - 3 \cdot 2x + 5 = x^2 - 6x + 5$$

B2. Για τη συνάρτηση $f(x) = \frac{1}{3}x^3 - 3x^2 + 5x + \frac{1}{3}$, $x \in \mathbb{R}$ με πρώτη παράγωγο $f'(x) = x^2 - 6x + 5$ έχουμε:

$$f'(x) = 0 \Leftrightarrow x^2 - 6x + 5 = 0$$

$$\Delta = \beta^2 - 4\alpha\gamma = (-6)^2 - 4 \cdot 1 \cdot 5 = 36 - 20 = 16 \text{ οπότε:}$$

$$x_{1,2} = \frac{-\beta \pm \sqrt{\Delta}}{2\alpha} = \frac{6 \pm \sqrt{16}}{2 \cdot 1} = \frac{6 \pm 4}{2} \text{ άρα } x_1 = \frac{10}{2} = 5, x_2 = \frac{2}{2} = 1.$$

x	$-\infty$	1	5	$+\infty$	
f'	+	0	-	0	+
f	↗		↘		↗

T. M. T. E.

Άρα η f είναι γνησίως αύξουσα στο $(-\infty, 1]$ και $[5, +\infty)$. Επίσης η f είναι γνησίως φθίνουσα στο $[1, 5]$.

Η f παρουσιάζει στο $x = 1$ τοπικό μέγιστο το

$$f(1) = \frac{1}{3} - 3 + 5 + \frac{1}{3} = \frac{2}{3} + 2 = \frac{8}{3}$$

Η f παρουσιάζει στο $x_0 = 5$ τοπικό ελάχιστο το

$$f(5) = \frac{1}{3} \cdot 125 - 3 \cdot 25 + 5 \cdot 5 + \frac{1}{3} = \frac{125}{3} - 75 + 25 + \frac{1}{3} = \frac{126}{3} - 50 = -8$$

B3. Η εξίσωση της εφαπτομένης στο σημείο $A(0, f(0))$ με $f(0) = \frac{1}{3}$ είναι $y = ax + \beta$ με $a = f'(0) = 5$ οπότε $y = 5x + \beta$ και αφού διέρχεται από το σημείο $A\left(0, \frac{1}{3}\right)$ έχουμε $\frac{1}{3} = 5 \cdot 0 + \beta \Rightarrow \beta = \frac{1}{3}$.

Επομένως η εξίσωση εφαπτομένης είναι $y = 5x + \frac{1}{3}$.

$$\text{B4. } \lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(-1+h) - f(-1)}{h} = f'(-1) = (-1)^2 - 6 \cdot (-1) + 5 = 1 + 6 + 5 = 12.$$

ΘΕΜΑ Γ

Γ1. Εφαρμόζοντας σχήμα Horner στο πολυώνυμο $x^2 + 6x - 7$ με $\rho = 1$ προκύπτει:

1	6	-7	$\rho = 1$
	1	7	
1	7	0	

$$x^2 + 6x - 7 = (x - 1)(x + 7).$$

$$\text{Άρα } s = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{x^2 + 6x - 7}{2x - 2} = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{(x-1)(x+7)}{2(x-1)} = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{x+7}{2} = \frac{1+7}{2} = 4.$$

Επομένως $s = 4$.

$$\text{Γ2. Είναι } CV = 20\% \Rightarrow \frac{s}{\bar{x}} = \frac{20}{100} \Rightarrow \frac{4}{\bar{x}} = \frac{20}{100} \Rightarrow 20\bar{x} = 400 \Rightarrow \bar{x} = \frac{400}{20} \Rightarrow \bar{x} = 20.$$

Γ3. Για τις τιμές 22, 18, $20 + \kappa$, 14, 16 ισχύει $\bar{x} = 20$ (1).

$$\bar{x} = \frac{\sum_{i=1}^n t_i}{n} = \frac{22+18+20+\kappa+14+16}{5} = \frac{90+\kappa}{5} \quad (2)$$

$$\text{Από (1) και (2): } \frac{90+\kappa}{5} = 20 \Rightarrow 90 + \kappa = 100 \Rightarrow \kappa = 10.$$

Οπότε οι τιμές για $\kappa = 10$ είναι: 22, 18, 30, 14, 16 και σε αύξουσα σειρά είναι: 14, 16, 18, 22, 30. Επειδή $n = 5$ (περιττός), η διάμεσος θα είναι η μεσαία παρατήρηση (αφού έχουν τοποθετηθεί σε αύξουσα σειρά). Άρα $\delta = 18$.

Γ4. Οι νέες τιμές θα είναι $y_i = x_i + \frac{10}{100} x_i, i = 1, 2, \dots, 5$

$$y_i = \frac{110}{100} x_i, \quad i = 1, 2, \dots, 5$$

Η νέα μέση τιμή θα είναι $\bar{y} = \frac{110}{100} \bar{x} = \frac{110}{100} \cdot 20 = 22$.

Η νέα τυπική απόκλιση $s_y = \frac{110}{100} \cdot s = \frac{110}{100} \cdot 4 = \frac{440}{100} = 4,4$.

Ο νέος συντελεστής διεύθυνσης θα είναι $CV_y = \frac{s_y}{\bar{y}} = \frac{\frac{110}{100} \cdot 4}{\frac{110}{100} \cdot 20} = \frac{4}{20} = \frac{20}{100} = 20\%$.

ΘΕΜΑ Δ

Δ1. Εφαρμόζοντας Πυθαγόρειο Θεώρημα στο ορθογώνιο τρίγωνο AOB , $\hat{O} = 90^\circ$, όπου πρέπει $x > 0$ και $y > 0$ ως μήκη πλευρών:

$$AB^2 = OA^2 + OB^2 \Rightarrow 10^2 = y^2 + x^2 \Rightarrow y^2 = 100 - x^2 \Rightarrow$$

$$y = \sqrt{100 - x^2} \text{ δηλαδή } f(x) = \sqrt{100 - x^2}.$$

Πρέπει $100 - x^2 > 0$.

$$\text{Λύνω } 100 - x^2 = 0 \Leftrightarrow x^2 = 100 \Leftrightarrow \begin{cases} x = 10, \text{ δεκτή} \\ x = -10, \text{ απορρίπτεται} \end{cases} \text{ γιατί } x > 0.$$

x	$-\infty$	0	10	$+\infty$
$100 - x^2$			+	-

Άρα το πεδίο ορισμού είναι $A = (0, 10)$.

$$\Delta 2. f'(x) = (\sqrt{100 - x^2})' = \frac{1}{2\sqrt{100 - x^2}} (100 - x^2)' = \frac{1(-2x)}{2\sqrt{100 - x^2}} = \frac{-x}{\sqrt{100 - x^2}}$$

Ο ρυθμός μεταβολής της f ως προς x , όταν $x = 8$ είναι

$$f'(8) = \frac{-8}{\sqrt{100 - 8^2}} = \frac{-8}{\sqrt{100 - 64}} = \frac{-8}{\sqrt{36}} = \frac{-8}{6} = -\frac{4}{3}$$

$\Delta 3.$

$$\begin{aligned} \lim_{x \rightarrow 6} \frac{f(x) - 8}{x - 6} &= \lim_{x \rightarrow 6} \frac{\sqrt{100 - x^2} - 8}{x - 6} = \lim_{x \rightarrow 6} \frac{(\sqrt{100 - x^2} - 8)(\sqrt{100 - x^2} + 8)}{(x - 6)(\sqrt{100 - x^2} + 8)} = \lim_{x \rightarrow 6} \frac{100 - x^2 - 64}{(x - 6)(\sqrt{100 - x^2} + 8)} = \\ &= \lim_{x \rightarrow 6} \frac{36 - x^2}{(x - 6)(\sqrt{100 - x^2} + 8)} = \lim_{x \rightarrow 6} \frac{-(x^2 - 36)}{(x - 6)(\sqrt{100 - x^2} + 8)} = \lim_{x \rightarrow 6} \frac{-(x - 6)(x + 6)}{(x - 6)(\sqrt{100 - x^2} + 8)} = \\ &= \lim_{x \rightarrow 6} \frac{-(x + 6)}{\sqrt{100 - x^2} + 8} = \frac{-(6 + 6)}{\sqrt{100 - 6^2} + 8} = -\frac{12}{\sqrt{64 + 8}} = -\frac{12}{16} = -\frac{3}{4}. \end{aligned}$$

$\Delta 4.$ Για τη συνάρτηση $f(x) = \sqrt{100 - x^2}$, $x \in A = (0, 10)$ η πρώτη παράγωγος είναι $f'(x) = -\frac{x}{\sqrt{100 - x^2}} < 0$ για κάθε $x \in A$.

x	$-\infty$	0	10	$+\infty$
f'		-		
f		↘		

Άρα, η f είναι γνησίως φθίνουσα στο $A = (0, 10)$ και είναι $x_1 < x_3 < x_2$ αφού $x_1 = 2,3$, $x_2 = 3,5$, $x_3 = 2,8$. Άρα $f(x_1) > f(x_3) > f(x_2)$.

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ

Καρά Θεοδώρα, Λιπορδέζη Μάρθα, Σουλτανίδου Κική

Ευχόμαστε καλά αποτελέσματα!